

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO
IN OKOLJE

Ključne strateške usmeritve Programa razvoja podeželja v obdobju 2014-2020

Dr. Martina BAVEC
Generalna direktorica Direktorata za kmetijstvo
MKO

Hoče, 10.7.2013

PRP 2014–2020 tesno prepleten z drugimi strateškimi dokumenti RS in EU

- ❑ **PRP 2014–2020** se sofinancira iz **Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja** (EKSRP).
- ❑ Ta sklad je skupaj s preostalimi strukturnimi (ESRR, ESS) in kohezijskim skladom (KS) ter Evropskim skladom za pomorstvo in ribištvo (ESPR) vključen v t.i. **»skupni strateški okvir EU skladov«** in s tem **neposredno** vpet v doseganje ciljev **Strategije Evropa 2020** – ki je zaveza za vse politike EU.
- ❑ Iz skupnega strateškega okvira izhaja **11 tematskih ciljev**, ki morajo prispevati k uresničevanju Strategije Evropa 2020. Vsaka država se do omenjenih ciljev in vloge posameznih EU skladov opredeli **v partnerskem sporazumu**.
- ❑ **Partnerski sporazum:**
 - na nacionalni ravni opredeljuje prednostna investicijska področja **vseh skladov EU** in je **nadrejen** posamičnim (operativnim) programom.
 - upošteva **vse ključne strateške dokumente RS** (Strategijo razvoja Slovenije proti 2020, DRPi).

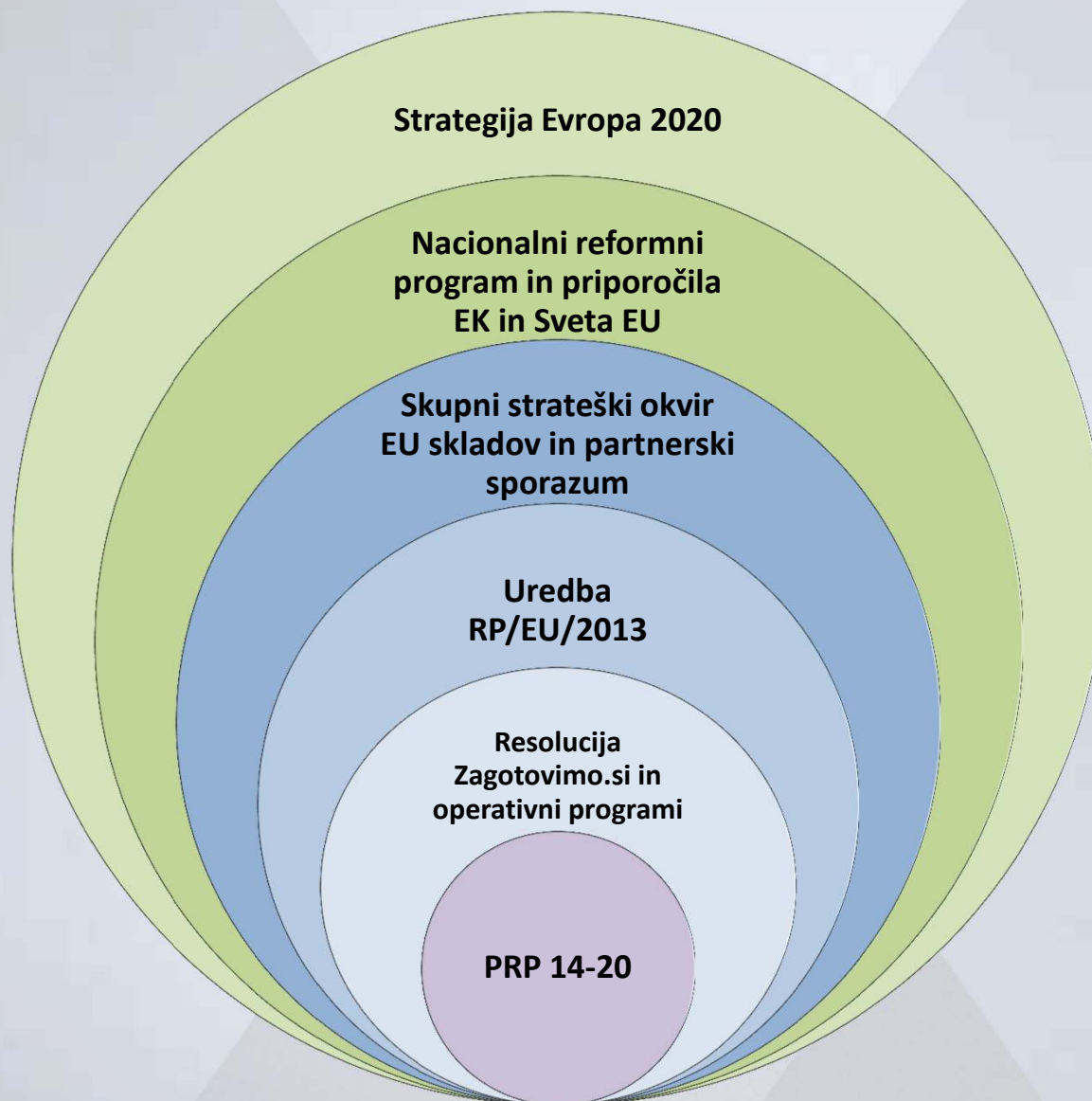

PRP 2014–2020 tesno prepleten z drugimi strateškimi dokumenti RS in EU

- ❑ Povezovanje z dobrim **ekonomskim upravljanjem** (makroekon. pogojenosti), t.j. **nacionalnimi reformnimi programi** ter **izvajanjem priporočil Sveta** in **Evropske komisije** (»position paper«).
- ❑ Za politiko razvoja podeželja 2014-2020 je bilo opredeljenih **6 prednostnih nalog**:
 1. pospeševanje prenosa znanja in inovacij v kmetijstvu, gozdarstvu in na podeželskih območjih;
 2. krepitev konkurenčnosti vseh vrst kmetijstva in krepitev vitalnosti kmetij;
 3. spodbujanje organiziranja živilske in neživilske verige ter obvladovanja tveganja v kmetijstvu;
 4. obnova, ohranjanje in izboljševanje ekosistemov, povezanih s kmetijstvom in gozdarstvom;
 5. spodbujanje učinkovite rabe virov ter podpiranje kmetijskega, živilskega in gozdarskega sektorja pri prehodu na nizkoogljično gospodarstvo, odporno na podnebne spremembe;
 6. spodbujanje socialne vključenosti, zmanjševanja revščine in gospodarskega razvoja podeželskih območij.
- ❑ Močna navezava na **Resolucijo Zagotovimo.si hrano za jutri** in **operativnimi programi za izvedbo** te resolucije.

Vpetost PRP 2014–2020 v širši strateški okvir

To močno povečuje kompleksnost priprave vsebine in terja usklajenost na več ravneh!

Kakršnekoli spremembe imajo posledično vpliv na vse ravni.

Ključna načela pri pripravi PRP 2014–2020

- Prednost uspešnosti, ne le učinkovitosti porabe sredstev.
- Več ambicioznosti in strateške naravnosti.
- Usmerjenost k doseganju jasno opredeljenih rezultatov.
- Prizadevanje k večji notranji in zunanji vsebinski konsistentnosti – prepletenost uvodnih „strateških“ poglavij s področji interveniranja, opredeljenimi z ukrepi.
- Prioritizacija potreb in področij ukrepanja.

Zakaj mora biti PRP 2014-2020 bolj učinkovit in uspešen?

Zakaj mora biti PRP 2014-2020 bolj učinkovit in uspešen?

1. IZKUŠNJE IZ OBDOBJA 2007-13: UGOTOVITVE RAČUNSKEGA SODIŠČA iz I. 2010

Glavno revizijsko vprašanje: Ali ministrstvo dosega cilje politike razvoja podeželja?

Odgovor: Ministrstvo ni v celoti uspešno.

- Načrtovanje programa ni bilo v celoti ustrezno:** z vidika utemeljitve potreb po vlaganjih, razvojnih možnosti, potreb po razvoju, izbora ukrepov in razdelitve finančnih sredstev.
- Premalo ciljno usmerjeno izvajanje ukrepov**
- Premalo ciljno usmerjeno kmetijsko svetovanje in prenos znanja**
- Pomanjkljivo spremljanje rezultatov in vplivov**

Zakaj mora biti PRP 2014-2020 bolj učinkovit in uspešen?

2. DANAŠNJI DRUŽBENO-EKONOMSKI OKVIR DRUGAČEN KOT V LETIH 2005/06

- ❑ **SI se od leta 2008 oddaljuje od povprečne razvitosti EU.** BDP na prebivalca v SKM v letu 2011 znaša 84 % povprečja EU - padec na raven relativne gospodarske razvitosti pred skoraj desetletjem (2003).
- ❑ **Razvojno nazadovanje** kot posledica strukturnih slabosti, neustreznih razvojnih odločitev v preteklosti.
- ❑ **BDP se leta 2012 zniža za 2,3 %.** Zaostanek BDP za ravno iz leta 2008 je bil v 2012 le v Latviji in Grčiji večji kot v Sloveniji.
- ❑ **Strukturne slabosti bančnega sistema in javnih financ** – stanje javnih financ zelo resno.
- ❑ **Povečevanje št. brezposelnih.** Stopnja anketne brezposelnosti: Q3 2008 = 4,1 % / Q4 2012 = 9,5 %.
- ❑ **Pod pragom tveganja revščine** v letu 2011 živelo okoli 273.000 ljudi (okoli 19.000 več kot leto prej).

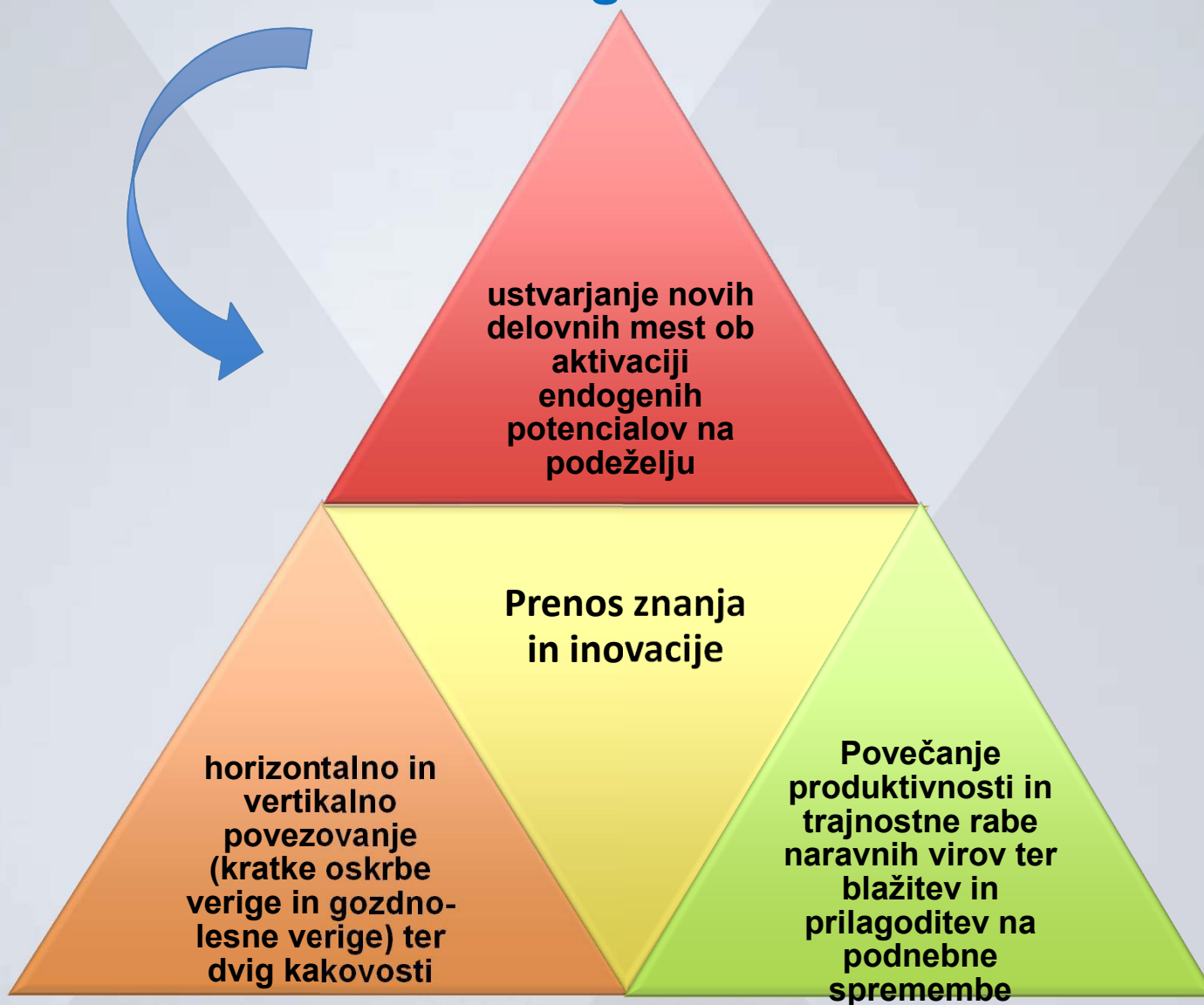
Zakaj mora biti PRP 2014-2020 bolj učinkovit in uspešen?

3. PROGRAMIRANJE 2014-2020 NA EU RAVNI POSTAJA IZRAZITO ZAHTEVNEJŠE

- ❑ Sredstva EU skladov **postajajo izjemno pomemben finančni vir.**
- ❑ Posledično **večji vpliv EK** na določitev prioritet za vlaganje v prihajajoči finančni perspektivi do 2020.
- ❑ EK napoveduje **strog pregled** nad načrtovanimi investicijskimi vlaganji iz vseh EU skladov v RS, ki sodelujejo v **partnerskem sporazumu.**
- ❑ Slovenija bo po mnenju EK **morala** zagotoviti:
 - **Koncentracijo sredstev** s ciljem doseganja maksimalne učinkovitosti;
 - **Določiti jasne prioritete**, prednostna investicijska področja;
 - Za vsako investicijsko področje navesti **dobro utemeljitev**, sicer ukrepov ne bodo odobrili.
 - **Usmerjenost v rezultate.**
- ❑ Ključna investicijska področja na ravni vseh EU skladov zlasti **podjetništvo, konkurenčnost, delovna mesta, znanje in inovacije.**

Ključne nacionalne prednostne naloge bodočega PRP 2014–2020

Ključne nacionalne prednostne naloge bodočega PRP 2014–2020

TEŽIŠČA

1. prenos znanja in inovacije
2. dvig samooskrbe in prestrukturiranje v smeri povečanja ekonomske in okoljske učinkovitosti
3. horizontalno in vertikalno povezovanje (kratke oskrbe verige in gozdno-lesne verige) ter dvig kakovosti
4. ustvarjanje novih delovnih mest ob aktivaciji endogenih potencialov na podeželju

Horizontalno
težišče

NAČRTOVANI UKREPI

Člen 15 – prenos znanja in informiranje
Člen 16(1)a – podpora za svet. storitve
Člen 36 – EIP, pilotni projekti in razvoj

Člen 18(1)a do 18(1)c – naložbe v fizični kapital
Člen 20(1)(a)i – mladi kmetje
Člen 36 – kolektivni okoljski pristopi
Člen 29 – kmetijsko-okoljska-podnebna plačila
Člen 30 – ekološko kmetijstvo
Člen 32 – OMD plačila

Člen 36 – kratke verige in lokalni trgi
Člen 36 – promocija kratkih verig
Člen 17 – sodelovanje v shemah kakovosti
Člen 34 – dobro počutje živali
Člen 20 – razvoj in naložbe v nekmetijske dej.
Člen 22 – naložbe v gozd. tehnologije in primarno predelavo
Člen 28 – skupine proizvajalcev

LEADER

+ Tehnična pomoč in Mreža

Z VIDIKA VSEBINE:

- ❑ **Podnebne spremembe, skrb za okolje in inovacije** = neločljiv element vseh ukrepov PRP 2014–2020. Delitve programa na posamezne osi ni več, vsi ukrepi morajo prispevati k uveljavljanju **večnamenskega** modela razvoja kmetijstva: **ekonomska in okoljska učinkovitost** = neločljivo povezani.
- ❑ **Prenos znanja in inovacij postavljen v središče** PRP 2014–2020, ki podpira vse ostale prednostne usmeritve. Poudarek bo na:
 - prenosu znanja preko usposabljanja, demonstracijskih projektov,
 - vzpostavitvi operativnih skupin **Evropskega inovacijskega partnerstva**, znotraj katerih se bodo povezovali kmetje, raziskovalci, svetovalci in druge organizacije...
- ❑ **Večja ciljna usmerjenost investicijskih podpor**, namenjenih povečevanju produktivnosti in konkurenčnosti: uvajamo **dvotirni sistem spodbujanja investicij**, t.j. dve ločeni investicijski tranši, in sicer za razvojno naravnana **majhna** in **velika** kmetijska gospodarstva.

Z VIDIKA VSEBINE

- ❑ Velik poudarek namenjen **zagonskim podporam za mlade kmete, nekmetijske dejavnosti** s ciljem ustvarjanja novih delovnih mest.
- ❑ **Večja ciljna naravnost kmetijsko-okoljskih-podnebnih plačil** in možnost individualnega izbora dodatnih zahtev, ki jih bo izvajal upravičenec poleg osnovnih zahtev.
- ❑ **Novi ukrepi**, vezani na **dostop do podpore za svetovanje, dobro počutje živali** in **sodelovanje**.
- ❑ Bistveno večji poudarek namenjen „**sodelovanju**“, zlasti vzdolž **agro-živilske** in **gozdno-lesne verige**.
- ❑ Eden od pomembnih ciljev bodoče politike razvoja podeželja je **celovitejši pristop k razvojnim izzivom** podeželskih območij in v tem okviru še posebej **ustvarjanje pogojev za ohranjanje in ustvarjanje delovnih mest**.

Z VIDIKA IZVEDBE

Sistem najvišjih priznanih vrednosti upravičenih stroškov

Z namenom racionalnejše porabe sredstev PRP 2014–2020 uvajamo sistem najvišjih priznanih vrednosti upravičenih stroškov, ki bodo opredeljene v Katalogu stroškov za izvajanje ukrepov PRP 2014–2020.

Večji poudarek realizaciji aktivnosti iz poslovnega načrta

V okviru več ukrepov skladno z Uredbo RP/2013/EU uvajamo večji poudarek poslovnemu načrtu. Uresničevanje poslovnega načrta je podlaga za izplačilo zadnjega obroka sredstev.

Poenostavitev javnih razpisov in vnaprejšnje načrtovanje

Bistveno več pozornosti bo namenjene poenostavitvam javnih razpisov ter njihovemu vnaprejšnjemu načrtovanju. Nadaljevala se bo nadgradnja e-sistema za vlaganje vlog in zahtevkov.

Ključni mejniki pri nadaljnjem delu na PRP 2014–2020

Pred nami je intenzivno obdobje usklajevanj, nadgradnje vsebine in priprave vseh izvedbenih podlag!

- **5.7.2013 = OBJAVA OSNUTKA PRP 2014–2020 in začetek JAVNE RAZPRAVE**
- **10.7.2013 = PREDSTAVITEV PRP 2014–2020**
- **5.8.2013 = ZAKLJUČEK JAVNE RAZPRAVE**
- **26.8.2013 = SEJEM AGRA 2013 - Predstavitev bistvenih ugotovitev javne razprave**

Konec septembra = posredovanje dokumenta na EK in začetek pogajanj

POTRDITEV PROGRAMA = okvirno sredina leta 2014

VLJUDNO VABLJENI K SODELOVANJU!